

Wyrok z dnia 14 maja 1999 r.

I PKN 42/99

Rozstrzygnięcie sprawy o przywrócenie poprzednich warunków pracy i płacy nie zależy od wyniku toczącego się procesu o przywrócenie do pracy na skutek późniejszego rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy między tymi samymi stronami, w takim stopniu, iżby zobowiązywało sąd do zawieszenia postępowania w pierwszej sprawie (art. 177 § 1 pkt 1 KPC).

Przewodniczący: Prezes SN Jan Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, rozpoznaniu w dniu 14 maja 1999 r. sprawy z powództwa Krystyny G. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „P.” w O. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie z dnia 22 września 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Powódka Krystyna G. wniosła o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy przez pozwaną Spółdzielnię Mieszkaniową „P.” w O. Pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 3 kwietnia 1998 r. przywrócił powódkę do pracy w pozwanej na dotychczasowych warunkach pracy i płacy.

Sąd ten ustalił, że powódka była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni od 1 kwietnia 1983 r. jako starszy magazynier. W lipcu 1997 r. pozwana na skutek długotrwałej choroby H.K. – współpracownicy powódki - zarządziła przeprowadzenie inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej i przyjęcie przez powódkę wspólnej odpowiedzialności materialnej z W.M. Powódka w piśmie z 21 lipca 1997 r. nie wyraziła zgody na przyjęcie odpowiedzialności materialnej z tą osobą. W związku z tym pozwana zarządziła na dzień 1 sierpnia 1997 r. przekazanie magazynu Marii i Januszowi O. W

dniu 27 sierpnia 1997 r. pozwana wezwała powódkę do wskazania w terminie siedmiu dni stanowiska pracy, na którym chciałaby być zatrudniona. W odpowiedzi na to pismo powódka oświadczyła, że nie wskaże takiego stanowiska, gdyż wiązałoby się to ze szkodą dla innego pracownika. Powódka od 28 sierpnia do 1 grudnia 1997 r. przebywała nieprzerwanie na zwolnieniu lekarskim, a następnie przedstawiła zaświadczenie, że jest zdolna do pracy na dotychczasowym stanowisku. W grudniu 1997 r. pozwana zwróciła się do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” (której powódka jest przewodniczącą) z informacją o zamiarze powierzenia powódce stanowiska sprzątacza posesji. Komisja Zakładowa nie wyraziła na to zgody, uzasadniając ten fakt tym, że przeniesienie powódki pogorszyłoby jej stan zdrowia i że jest to praca poniżej jej kwalifikacji zawodowych. W dniu 15 grudnia 1997 r. pozwana wręczyła powódce pismo informujące, że z następnym dniem powierza jej stanowisko sprzątacza posesji za wynagrodzeniem 850 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że w opisanym stanie faktycznym - zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991r. o związkach zawodowych (Dz.U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) - powódka korzysta z ochrony i nie jest dopuszczalna jednostronna zmiana jej warunków pracy bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej. Sąd podkreślił ponadto, że powierzenie powódce stanowiska sprzątacza posesji w jej sytuacji życiowej, a w szczególności zdrowotnej, nosi cechy degradacji i upokorzenia. Z tych względów Sąd na mocy art. 45 § 1 KP przywrócił powódkę do pracy na dotychczasowych warunkach.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złożyła pozwana Spółdzielnia. Zarzuciła mu naruszenie art. 8 KP. Zdaniem skarżącej powódka, odmawiając prowadzenia magazynu z W.M., dezorganizowała pracę pozwanej i korzystanie przez nią z ochrony jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwana wniosła o zmianę wyroku i oddalenie roszczenia powódki względnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Wojewódzki w Olsztynie oddalił apelację. Podzielił przy tym argumentację Sądu Rejonowego. Zaznaczył jednak, że istotnie zakłócenie pracy magazynu dezorganizuje funkcjonowanie zakładu pracy, jednak nie można pomijać faktu, że powódka była magazynierem od 1983 r. i w związku z chorobą H.K. należało jej dać możliwość doboru osoby współodpowiedzialnej materialnie, a nie narzucać osobę nieznaną. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego nie do przyjęcia jest argumentacja zakładu pracy, jakoby warunki pracy magazyniera były porównywalne z pracą zaproponowa-

ną powódce Sąd uznał, że faktycznie jest to dla powódki degradacja, stanowiąca istotny powód odmówienia zgody przez zakładową organizację związkową na proponowane powódce wypowiedzenie zmieniające.

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Wojewódzkiego kasacją, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 177 § 1 pkt 1 KPC, przez bezzasadne nieuwzględnienie zgłoszonego w czasie rozprawy apelacyjnej wniosku strony pozwanej w przedmiocie zawieszenia postępowania do czasu rozstrzygnięcia procesu [...] z powództwa Krystyny G. przeciwko pozwanej Spółdzielni o uznanie rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 KP za bezskuteczne i przywrócenie do pracy. Zdaniem skarżącej oddalenie wyżej opisanego powództwa spowoduje, że roszczenie powódki o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy stanie się bezprzedmiotowe, tym bardziej że w innej sprawie [...] powódka cofnęła roszczenie o przywrócenie do pracy i zażądała od pozwanej jedynie odszkodowania. Pozwana zaznaczyła także, iż w wyniku rozstrzygnięcia Sądu Wojewódzkiego doszło do tego, że na dotychczasowe warunki pracy i płacy została przywrócona osoba nie będąca już pracownicą pozwanej Spółdzielni. W kasacji wniesiono także o dopuszczenie dowodu z akt sprawy Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Olsztynie [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest nieuzasadniona. Z treści art. 177 § 1 pkt 1 KPC wynika, że przepis ten ma zastosowanie w sytuacji, gdy wynik rozpatrywanej przez sąd sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego oraz że jest to warunek wystarczający, lecz nie konieczny do zawieszenia przez sąd postępowania.

Przepis ten nie zobowiązuje sądu do zawieszenia postępowania, lecz stwarza jedynie taką możliwość. Między wcześniejszym wypowiedzeniem pracownikowi warunków pracy i płacy, a późniejszym rozwiązaniem umowy o pracę nie istnieje taka zależność, która prowadziłaby do stwierdzenia, iż rozstrzygnięcie sprawy o zasadność wypowiedzenia zmieniającego zależy od orzeczenia o skuteczności późniejszego rozwiązania umowy o pracę. Roszczenia dochodzone przez powódkę w obu sprawach wywiedzione były z dwóch różnych zdarzeń i odmiennych podstaw prawnych. Następcze rozwiązanie stosunku pracy stron nie czyniło bezprzedmiotowym rozstrzygnięcie wcześniejszego sporu o zasadność wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy. Rozstrzygnięcie tego sporu kształtowało bowiem treść stosunku

pracy do czasu jego rozwiązania i stwarzało dla powódki określone uprawnienia, oczywiście o ile powódka w terminie wskazanym w art. 48 § 1 KP zgłosiła gotowość podjęcia pracy. Jeżeli warunku tego nie spełniła, to bezprzedmiotowe było późniejsze rozwiązanie z nią umowy o pracę, bowiem stosunek pracy już ustał. W przeciwnym razie skutki orzeczenia o przywróceniu powódce poprzednich warunków pracy i płacy będą dotyczyć okresu do rozwiązania stosunku pracy stron. Powódka na rozprawie przed Sądem Najwyższym oświadczyła, iż tak też rozumie sens przywrócenia jej poprzednich warunków pracy i płacy. Gdyby inaczej zamierzała realizować wyrok wydany w tej sprawie, to pozwanej będą służyć środki prawne np.: powództwo przeciwegzekucyjne.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² KPC oddalił kasację.

=====